

Հավելված 3
Հայաստանի Հանրապետության
քննչական կոմիտեի
որակավորման հանձնաժողովի
02.03.2020թ.
թիվ 8 որոշման

/Հայաստանի Հանրապետության
քննչական կոմիտեի
որակավորման հանձնաժողովի
29.04.2020թ.
թիվ 17 որոշման փոփոխություններով/

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՉԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ (ՔՆՆԻՉՆԵՐԻ)
ԹԵԿՆԱԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿՈՒՄ ԸՆԴԳՐԿՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ**

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն ուսուցման ծրագիրը (այսուհետ՝ Ծրագիր) ներառում է Հայաստանի Հանրապետության քննչական կոմիտեի (այսուհետ՝ Կոմիտե) ծառայողների (քննիչների) թեկնածությունների 2020թ. ցուցակում ընդգրկված անձանց (այսուհետ՝ Ունկնդիր) մասնագիտական պատրաստման կրթական չափորոշիչները, ուսուցման ձևը, ուսումնառության ժամաքանակը և ժամանակացույցը, ինչպես նաև դասավանդվող առարկայական կուրսերի համառոտ նկարագիրը:

2. Ծրագիրը մշակվել է Կոմիտեի նախագահի 2017 թվականի փետրվարի 27-ի թիվ 29-Լ հրամանի (2019 թվականի փետրվարի 18-ի թիվ 10-Լ հրամանով կատարված փոփոխությամբ) հիման վրա:

3. Ծրագիրը նպատակաուղղված է Ունկնդիրների մոտ քննիչի պաշտոնում գործելու համար անհրաժեշտ կարողությունների, հմտությունների ձևավորմանը, մասնագիտական գիտելիքների ծավալի ընդլայնմանը: Մասնագիտական պատրաստման գործընթացը նպատակաուղղված է ՀՀ քրեական իրավունքի արդի հարցերի, ՀՀ քրեական դատավարության արդի հարցերի, կրիմինալիստիկական տակտիկայի և մեթոդիկայի, փորձաքննությունների արդի հնարավորությունների վերաբերյալ Ունկնդիրների գիտելիքների ծավալի ընդլայնմանը և կարողությունների ու հմտությունների ձևավորմանը:

4. Ծրագիրն իրականացվում է առկա ուսուցման ձևով՝ լսարանային ուսուցման և փորձաշրջանի եղանակներով:

5. Ծրագիրն իրականացվում է երկու խմբով: Յուրաքանչյուր խմբի դասընթացների ընդհանուր ժամաքանակը սահմանվում է 150 ակադեմիական ժամ և 6 ակադեմիական ժամ քննաշրջանի համար: Ուսումնառությունն առավելապես իրականացվում է դասավանդման ինտերակտիվ մեթոդներով:

6. Փորձաշրջանը կազմակերպվում է անհատական ծրագրին համապատասխան, որում ընդգրկվում են փորձաշրջանի ընթացքում պարտադիր կատարման ենթակա առաջադրանքներ: Փորձաշրջանի ընդհանուր տևողությունը 3 ամիս է: Փորձաշրջանի ավարտին յուրաքանչյուր ունկնդիր գնահատվում է դրական կամ բացասական:

7. Ուսումնառության ընդհանուր տևողությունը Ծրագրով սահմանված ուսումնառության ժամանակացույցի համաձայն սահմանվում է հետևյալ կերպ. 1-ին խումբը՝ 2020 թվականի մայիսի 4-ից սեպտեմբերի 29-ը, 2-րդ խումբը՝ հունիսի 8-ից նոյեմբերի 3-ը:

II. ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅԻՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Խումբ I

	Դասընթացների ժամաքանակ	Քննաշրջանի ժամաքանակ	Փորձաշրջանի տևողություն	Ընդհանուր ժամաքանակ (տևողություն)
Ուսուցման 1-ին հատված (մայիսի 4-հունիսի 26)	150 ժամ (4 դասընթաց) (մայիսի 4-հունիսի 12)	6 ժամ (2 քննություն) (հունիսի 15-հունիսի 26)		156 ժամ
Ուսուցման 2-րդ հատված (հունիսի 29-սեպտեմբերի 29)			3 ամիս (հունիսի 29-սեպտեմբերի 29)	3 ամիս
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	150 ժամ	6 ժամ	3 ամիս	156 ժամ և 3 ամիս

Խումբ II

	Դասընթացների ժամաքանակ	Քննաշրջանի ժամաքանակ	Փորձաշրջանի տևողություն	Ընդհանուր ժամաքանակ (տևողություն)
Ուսուցման 1-ին հատված (հունիսի 8-հուլիսի 31)	150 ժամ (4 դասընթաց) (հունիսի 8-հուլիսի 17)	6 ժամ (2 քննություն) (հուլիսի 20-հուլիսի 31)		156 ժամ
Ուսուցման 2-րդ հատված (օգոստոսի 3-նոյեմբերի 3)			3 ամիս (օգոստոսի 3-նոյեմբերի 3)	3 ամիս
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	150 ժամ	6 ժամ	3 ամիս	156 ժամ և 3 ամիս

III. ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ) ՑԱՆԿ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	IC-J-009-20	Փորձագիտական գործունեությունը և դատական փորձաքննությունների ժամանակակից հնարավորությունները	20
2.	IC-Q-003-20	ՀՀ քրեական դատավարության արդի հարցեր	50
3.	IC-Q-043-20	ՀՀ քրեական իրավունքի արդի հարցեր	50
4.	IC-Q-052-20	Կրիմինալիստիկական տակտիկա և մեթոդիկա	30

IV. ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ) ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

1. IC-J-009-20. Փորձագիտական գործունեությունը և դատական փորձաքննությունների ժամանակակից հնարավորությունները

Դասընթացը պայմանավորված է փորձագիտական գործունեության և փորձաքննությունների վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման, համարժեք և արդյունավետ փորձաքննությունների նշանակման կարողությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- դատական փորձաքննության տեսական-իրավական հիմնախնդիրները,
- փորձագիտական գործունեությունը և դրա առանձնահատկությունները,
- քրեական վարույթում փորձաքննությունների (դատական հետքաբանություն, պայթյունատեխնիկական, դատաբժշկական, դատահոգեբանական, դատահոգեբուժական, նյութագիտական, դատաձեռագրաբանական, դատաձգաբանական, դատահամակարգչատեխնիկական և այլ) ժամանակակից հնարավորությունները, դրանց նշանակման հիմքերի, կարգի, բովանդակության, փորձաքննությունների կատարման և արդյունքների գնահատման վերաբերյալ հիմնահարցերը:

Գնահատումն իրականացվում է բանավոր եղանակով՝ IC-J-052-20 դասընթացի հետ համատեղ:

2. IC-Q-003-20. ՀՀ քրեական դատավարության արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է քրեական դատավարության ոլորտում նոր իրավական զարգացումները մատուցելու, ՀՀ մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերի կիրառման գործնական հարցերը, վիճահարույց հարցերի շուրջ ՀՀ սահմանադրական դատարանի և ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումների, ՀՀ քրեական դատավարության նոր օրենսգրքի նախագծում սահմանված իրավակարգավորումների էության և տրամաբանության վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու, ինչպես նաև դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ձևավորելու համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- քրեական գործի հարուցում, քրեական հետապնդումը և դրա տեսակները,
- քրեական գործով վարույթի կասեցումը, կարճումը և քրեական հետապնդումը դադարեցնելը,
- ապացույցների հասկացությունը և տեսակները, ապացուցումը քրեական դատավարությունում,
- ՕՀԳ արդյունքների օգտագործումը որպես ապացույց,
- քննչական ենթակայության հիմնախնդիրները ՀՀ քրեական դատավարությունում,
- ձերբակալումը, ձերբակալված անձի իրավական կարգավիճակը,
- կալանավորումը և խափանման այլ միջոցները,
- առանձին քննչական գործողությունների դատավարական առանձնահատկությունները,
- քաղաքացիական հայցը քրեական դատավարությունում.
- դատական վերահսկողությունը մինչդատական վարույթում.
- մեղադրական եզրակացություն կազմելը և գործը դատարան ուղարկելը,
- քրեական գործերով իրավական օգնությունը,
- անչափահասների մասնակցությամբ իրականացվող քրեական վարույթի առանձնահատկությունները,
- բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ կիրառելու մինչդատական վարույթը:

Դասընթացի շրջանակում բարձրացված հարցերը կքննարկվեն նաև «ՀՀ քննչական կոմիտեի մասին» ՀՀ օրենքի և ՀՀ քննչական կոմիտեի ներքին իրավական ակտերի համատեքստում:

Գնահատումն իրականացվում է բանավոր եղանակով՝ IC-Q-043-20 դասընթացի հետ համատեղ:

3. IC-Q-043-20. ՀՀ քրեական իրավունքի արդի հարցեր

Դասընթացը անհրաժեշտ է քրեական իրավունքի ոլորտում իրականացված և իրականացվող բարեփոխումների, վիճահարույց հարցերի շուրջ ՀՀ սահմանադրական դատարանի և ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումների վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու, ինչպես նաև դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ձևավորելու համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- հանցագործության փուլերի որակման հիմնահարցերը,
- հանցակցությունը, որակման առանձնահատկությունները,
- սպանությունների քրեաիրավական բնութագիրը և որակման առանձնահատկությունները,
- հափշտակությունների որակման առանձնահատկությունները,
- զինվորական ենթակայության կարգի և զինծառայողների կանոնագրքային փոխհարաբերությունների դեմ ուղղված հանցագործությունների քրեաիրավական խնդիրները,
- մարդու և քաղաքացու սահմանադրական իրավունքների և ազատությունների դեմ ուղղված հանցագործությունների որակման առանձնահատկությունները,
- ընտանիքի և երեխայի շահերի դեմ ուղղված հանցագործությունների որակման առանձնահատկությունները,
- թմրամիջոցների կամ հոգեներգործուն նյութերի ապօրինի շրջանառության վերաբերյալ հանցագործությունների որակման առանձնահատկությունները,
- կիբեռհանցագործությունների որակման առանձնահատկությունները,
- քրեական ենթամշակույթին առնչվող արարքների որակման հիմնահարցերը.
- ՀՀ ստանձնած միջազգային պարտավորությունների բովանդակությունը (այդ թվում՝ Միավորված ազգերի կազմակերպության Մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնական պայմանագրերը, դրանց կիրառման առանձնահատկությունները, ինչպես նաև «Քաղաքական և քաղաքացիական իրավունքների մասին» միջազգային դաշնագրում ամրագրված իրավունքները, ինչպես նաև դրանց ներպետական օրենսդրությունում կիրառելիության և Կամընտիր արձանագրությամբ հասանելի դարձած ընթացակարգերի հարցերը):

Դասընթացի ընթացքում բարձրացված հարցերը կքննարկվեն նաև «ՀՀ քննչական կոմիտեի մասին» ՀՀ օրենքի և ՀՀ քննչական կոմիտեի ներքին իրավական ակտերի համատեքստում:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ IC-Q-003-20 դասընթացի հետ համատեղ:

4. IC-Q-052-20. Կրիմինալիստիկական տակտիկայի և մեթոդիկայի արդի հարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է կրիմինալիստիկական տակտիկայի և մեթոդիկայի վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու և դրանք պատշաճ կենսագործելու կարողություններ ձևավորելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- դեպքի վայրի զննության տակտիկան,
- առանձին քննչական գործողությունների (քննչական փորձարարությունը, ճանաչման ներկայացնելը, խուզարկություն, նմուշներ ստանալը և այլն) տակտիկան,
- հարցաքննության տակտիկական մեթոդներն ու առանձնահատկությունները,
- քրեագիտական վարկածը և քննության պլանավորումը,
- հանցագործության մեխանիզմի հասկացությունը,
- քրեագիտական իդենտիֆիկացիան, հասկացությունը,
- քրեագիտական դիագնոստիկան, հասկացությունը,
- ապացույցների ամրագրման տեխնիկա-քրեագիտական մեթոդները և ձևերը,
- քրեագիտական լուսանկարահանումն ու տեսաձայնագրումը.
- առանձին հանցագործությունների քննության մեթոդիկան:

Դասընթացի շրջանակում բարձրացված հարցերը կքննարկվեն նաև «ՀՀ քննչական կոմիտեի մասին» ՀՀ օրենքի և ՀՀ քննչական կոմիտեի ներքին իրավական ակտերի համատեքստում:

Գնահատումն իրականացվում է բանավոր եղանակով՝ IC-J-009-20 դասընթացի հետ համատեղ: